

МЕХАНІЗМ ПОДАТКОВОГО СТИМУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМТСТВА

Ситник І.П.

Засєдко Х. В.

Національний університет харчових технологій

В сучасних умовах зниження економічної активності підприємств важливе місце має посилення позитивного регулюючого та стимулюючого впливу фінансової (зокрема, податкової) політики держави на тенденції фінансового та економічного розвитку підприємств.

На сучасному етапі розвитку теорії та практики оподаткування основна увага переноситься із фіскальної функції податків (наповнення державного бюджету) на регулюючу (регулювання економічної активності). В свою чергу податкове стимулювання виступає підфункцією податкового регулювання.

Механізм податкового стимулювання розглядається як система важелів, форм, методів, інструментів державного впливу, спрямованих на стимулювання економічної та фінансової діяльності платників та підвищення її ефективності шляхом зміни податків і оподаткування.

Дія важелів механізму податкового стимулювання спрямована на стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності суб'єктів господарювання, підвищення їх економічної активності.

До основних важелів відносять: податкові пільги (звільнення від сплати податків, зниження податкової ставки, зниження бази оподаткування, відтермінування зобов'язання щодо сплати податку тощо), спрощення податкового адміністрування, податкова угода (договірне зменшення податкового зобов'язання чи часу його сплати, розстрочка податкової заборгованості, звільнення від податкового зобов'язання), податковий кредит (відшкодування), податковий вексель.

Політика податкового стимулювання переважно реалізовується за рахунок застосування податкових пільг. Другим важливим важелем є спрощена система оподаткування.

Дослідження практики оподаткування показують, що сучасна податкова система України, яка передбачає її наближення до європейського варіанта, має руйнівний вплив на українську економіку. Основною тенденцією останніх років є зростання частки непрямих податків в структурі доходів державного бюджету України. Це створює ситуацію, коли обсяги податкових платежів більше залежать від обсягів господарських оборотів, а ніж від ефективності діяльності платників. При цьому податкові органи не надто зацікавлені у підвищенні ефективності діяльності платників і всієї національної економіки.

Важливою умовою реалізації стимулюючого потенціалу податкових важелів для регулювання фінансового розвитку є формування нових підходів до надання пільг та удосконалення самого механізму податкового стимулювання.

Значним недоліком системи оподаткування України є нестабільна та неузгоджена законодавча база. Це позбавило підприємства можливостей не лише перспективного планування своєї діяльності, а й оперативного, що серйозно гальмує розвиток економіки.

Для покращення потенціалу податкової політики в Україні необхідно серед багатьох цілей та пріоритетів податкової політики визначити основним стимулювання економічної активності підприємств. Також важливим напрямом є удосконалення спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності суб'єктів малого підприємництва.

В сучасних умовах впровадження стимулюючого потенціалу податкової системи можливе через: удосконалення процедури адміністрування ПДВ, особливо його відшкодування; зниження ставки податку на прибуток загалом та введення зниження ставки податку на частину прибутку, яка реінвестується у модернізацію виробничих фондів підприємств; запровадження системи інвестиційно-інноваційних податкових кредитів з податку на прибуток підприємств для всіх суб'єктів господарювання, що здійснюють кваліфіковане інвестування інноваційного спрямування; зниження податкового навантаження на фонд оплати праці.

Підприємництво виконує особливу функцію в економіці, суть якої

зводиться до оновлення економічної системи, створення інноваційного середовища, прискорення руху економіки у напрямку ефективності, раціоналізації, постійного оновлення. Підприємство як рушій соціально-економічного розвитку органічно поєднує податки не тільки як фінансовий тягар, але й як стимул власного фінансового розвитку. Тому в сучасних умовах в Україні є необхідність удосконалювати податкову політику, що дасть змогу не тільки наповнювати бюджет країни, а й створити умови для покращення регулювання економічної активності підприємств.

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Іщук С.* Податкові важелі стимулювання економічного розвитку промислових підприємств України / С. Іщук. // Регіональна економіка. – 2002. – № 4. – С. 76.
2. *Мельник М.* Напрями підвищення податкового потенціалу стимулювання ділової активності України / М. Мельник // Економіст. – №5. – 2011. – С. 28-32.